

عنوان مقاله:

بررسی ساختار توده های جنگلی بلوط تخریب یافته در زاگرس شمالی (جنگل های پیرانشهر و سردشت)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش و توسعه جنگل، دوره 9، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

Jalal Henareh - استادیار پژوهش، بخش تحقیقات جنگل ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ارومیه، ایران

Seyed Kazem Bordbar - استادیار پژوهش، بخش تحقیقات منابع طبیعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، شیراز، ایران

Mehdi Pourhashemi - استاد پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

Saber Ghasempour - محقق، بخش تحقیقات جنگل ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ارومیه، ایران

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: به منظور مدیریت صحیح جنگل به ابزارهایی نیاز است که با استفاده از آنها بتوان تغییرات ایجاد شده در ساختار جنگل را بررسی کرد. در این پژوهش برای بررسی ساختار جنگل های مخروطی بلوط پیرانشهر و سردشت در استان آذربایجان غربی، دو قطعه نمونه یک هکتاری با ابعاد ۱۰۰ در ۱۰۰ متر، در دو توده با شرایط متفاوت شامل دارساروین سردشت (دانه و شاخه زاد، تاج پوشش ۳۰ درصد) و پردانان پیرانشهر (شاخه زاد تراکم، تاج پوشش ۹۰ درصد) بررسی شد. مواد و روش ها: در این پژوهش، بررسی ساختار با استفاده از شاخص های تراکم، قطر، ارتفاع و رویه زمینی، موقعیت مکانی و همچنین شاخص های مبتنی بر نزدیک ترین همسایه در دو قطعه نمونه یک هکتاری انجام گرفت. متغیرهای ساختاری تمام درختان موجود در قطعه نمونه به تفکیک پایه های تک تنه و شاخه زاد اندازه گیری شدند. مشخصات گونه، مختصات مکانی، قطر در ارتفاع ۵/۰ متری تنه، قطر برابر سینه و ارتفاع تمام درختان اندازه گیری شد. برای تیپ بندی پوشش جنگلی نیز سه معیار تراکم گونه ای، سطح مقطع و تاج پوشش، مورد استفاده قرار گرفت. برای تشریح و کمی سازی ویژگی های ساختاری توده های جنگلی در این پژوهش، از شاخص های مبتنی بر نزدیک ترین همسایه استفاده شد. بدین منظور از شاخص های فاصله تا نزدیک ترین همسایه ها، زاویه یکنواخت، کلارک و اوانز، آمیختگی، اختلاف قطری و اختلاف تاج پوشش استفاده شد. محاسبات مربوط به ویژگی های ساختاری توده های مورد بررسی با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ و محاسبات مربوط به شاخص های ساختاری با استفاده از مجموعه نرم افزاری Crancod نسخه ۳/۱ انجام شد. یافته ها: در قطعه نمونه دارساروین سردشت ۲۷۷ پایه در هکتار و در قطعه نمونه پردانان پیرانشهر، ۷۴۷ پایه جست گروه در هکتار برداشت شد. نتایج شاخص کلارک و اوانز با مقدار ۸۲/۰ و ۹۴/۰ به ترتیب برای توده های دارساروین و پردانان و زاویه یکنواخت به همین ترتیب با مقدار ۵۶/۰ و ۵۲/۰ نشان داد در هر دو توده الگوی پراکنش مکانی کپه ای و الگوی پراکنش گونه ای تصادفی است. نتایج شاخص آمیختگی نشان دهنده آمیختگی بیشتر درختان همسایه، در توده پردانان (۶۵/۰) نسبت به توده دارساروین (۳۸/۰) است. میانگین شاخص اختلاف قطری برای قطر در ارتفاع نیم متری تنه، اختلاف بیشتر توده پردانان (۵۵/۰) نسبت به دارساروین (۴۶/۰) را نشان می دهد. اما شاخص اختلاف تاج پوشش نشان دهنده اختلاف بیشتر دارساروین (۵۸/۰) نسبت به پردانان (۵۳/۰) در تاج پوشش درختان است. نتیجه گیری کلی: در مجموع نتایج شاخص تنوع ترکیبی، نشان داد سطح تنوع ترکیبی مکانی، گونه ای و ابعادی پائینی در دو توده جنگلی مورد تحقیق وجود دارد و این نتایج تحت تاثیر عوامل تخریبی و همچنین محدودیت تجدید حیات، همخوانی دارد. با توجه به تفاوت توده ها در دو قطعه نمونه مورد بررسی نتایج حاصل از این شاخص ها می تواند به عنوان مبنایی برای مقایسه با سایر جنگل های مشابه و تعیین مقدار انحرافات به وجود آمده در اثر فرایندهای طبیعی و دخالت های انسانی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین رسیدن به یک الگوی مدیریت و شیوه جنگل ش ...

کلمات کلیدی:

آمیختگی، بلوط، ساختار جنگل، نزدیکترین همسایه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934052>

